

23.01.2024

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**23 Ocak 2024
Salı**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

23 Ocak 2024 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- İškolları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Satış İşlemleri Yönetmeliği
- Mevduat ve Katılım Fonunun Kabulüne, Çekilmesine ve Zamanaşımına Uğrayan Mevduat, Katılım Fonu, Emanet ve Alacaklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- İcra ve İflâs Kanunu Uyarınca Yapılacak Satışların İlanlarına İlişkin Parasal Limitlerin Güncellenmesi Hakkında Tebliğ
- 2024 Yılı Özel Eğitime İhtiyaç Duyan Bireylere Verilecek Eğitim Desteği Tutarlarına İlişkin Tebliğ
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2022/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

KARAR

- 21 Mülki İdare Amirinin, Birinci Sınıf Mülki İdare Amirliğine Yükseltilmesi Hakkında Karar

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

- Anayasa Mahkemesinin 8/11/2023 Tarihli ve E: 2020/75, K: 2023/188 Sayılı Kararı

YARGITAY KARARI

- Yargıtay Büyük Genel Kurulunun 18/01/2024 Tarihli ve 2024/1 Sayılı Kararı

“Gıdada talep artışı yeni kapasite ihtiyacı doğuracak”

İhracattaki olumlu gelişmelerin sürdürülebilir kılınması halinde, oluşan talep artışlarının yeni kapasite ihtiyacı doğuracağını kaydeden TOBB Gıda Meclisi Başkanı Necdet Buzbaş, “Bu da yeni yatırımları tetikleyecek. Yeni yatırımlar üretim, istihdam ve ihracat döngüsü ile ekonomik büyümenin temel taşı oluşturacak” dedi.

Mehmet Hanifi GÜLEL

Bu yılın, Merkez Bankası'nın fiyat istikrarı ve finansal dengeyi sağlamasındaki başarıya bağlı olarak şekilleneceğini belirten TOBB Gıda Meclisi Başkanı Necdet Buzbaş, “Küresel kaynaklı petrol ve doğalgaz şokları başımızı ağrıtmaz ve ihracattaki olumlu gelişmeler sürdürülebilir kılınırsa oluşan talep artışları, yeni kapasite ihtiyacı doğuracak ve bu da yeni yatırımları tetikleyecek.

Yeni yatırımlar üretim, istihdam ve ihracat döngüsü ile ekonomik büyümenin temel taşı oluşturacak” diye konuştu. Tarım, gıda ve alkolsüz içecekler sektörünün 2023 yılın ilk 11 ayında yüzde 5,38 artış ile 23,8 milyar dolarlık ihracata ulaştığını bildiren Buzbaş, ithalatın ise yüzde 5,75 artışla 19,7 milyar dolara yükseldiğini söyledi. Buzbaş, işlenmiş gıda ürünlerindeki ithalatın yaklaşık yüzde 30 oranındaki artışın ise önemli bir olumsuzluk olarak izlenmesi gerektiğini vurguladı.

2023 yılında inisiyatifimiz dışında bir dizi olayların yaşandığı bir yıl olduğuna dikkat çeken Buzbaş, 2022 yılının şubat ayında başlayan Rusya-Ukrayna savaşının Batı bloku ile Rusya arasındaki ekonomik restleşme giderek katılaştığını ifade etti. 2023

yılında 6 Şubat'ta Kahramanmaraş merkezli iki depremle 10 ilin etkilendiğini belirten Buzbaş, "10 ilin oluşturduğu bu bölge GSYH'de yüzde 9, tarımda yüzde 14,3 ve sanayideki yüzde 11,2'lik payı ile ülke ekonomisinde önemli bir yer tutuyor.

Türkiye genelindeki 450 bin 723 gıda işletmesinin 54 bin 573'ü yine bu bölgede yer alıyor. Depremın ardından maddi kayıplar hızla giderilmeye çalışılırken, yaşamın devamlılığını sağlayacak bu işletmelerin faaliyete geçirilmesinde en büyük güçlük emek kaynağındaki yoksunluk oldu" açıklamasında bulundu.

Şirketler ürünlerde fiyat oluşturmada zorlandı

Türkiye ekonomisinin üçüncü çeyrek itibariyle yüzde 5,93'lük bir büyüme gösterdiğini aktaran Buzbaş, yıl sonu büyümenin yüzde 4,31 olacağı tahmin edildiğini ifade etti.

Hanehalkı tüketiminin üçüncü çeyrekte biraz hız kesmiş gibi görünse de büyümeye yüzde 7,7 oranında katkı verdiğini işaret eden Buzbaş, "Gıda Sanayi ortalama miktar olarak yüzde 13, değer olarak yüzde 90 civarında bir artış sağladı. Ülkemizde son iki yılda yaşanan yüksek enflasyon ve finansal istikrarsızlıklar, şirketlerin ürünlerinde fiyat oluşturmalarında epey zorlanmalarına yol açtı.

Yüksek cirolara ve fiktif karlara karşın işletme sermayeleri günbegün erimekten kurtulamadı" ifadelerini kullandı. COVID-19 salgını ile başlayan sonrasında da artarak devam eden ihracatın büyümeye olumlu katkıda bulunduğunu, verdiği dış ticaret fazlası ile de cari açığı azaltıcı rol oynadığını dile getiren Buzbaş, turizm sektöründeki olumlu gelişmelerle yıl sonu itibariyle 55 milyar dolara varacağı tahmin edilen gelirin yüzde 20 civarında gıda harcamalarına katkı vermesi beklendiğini aktardı.

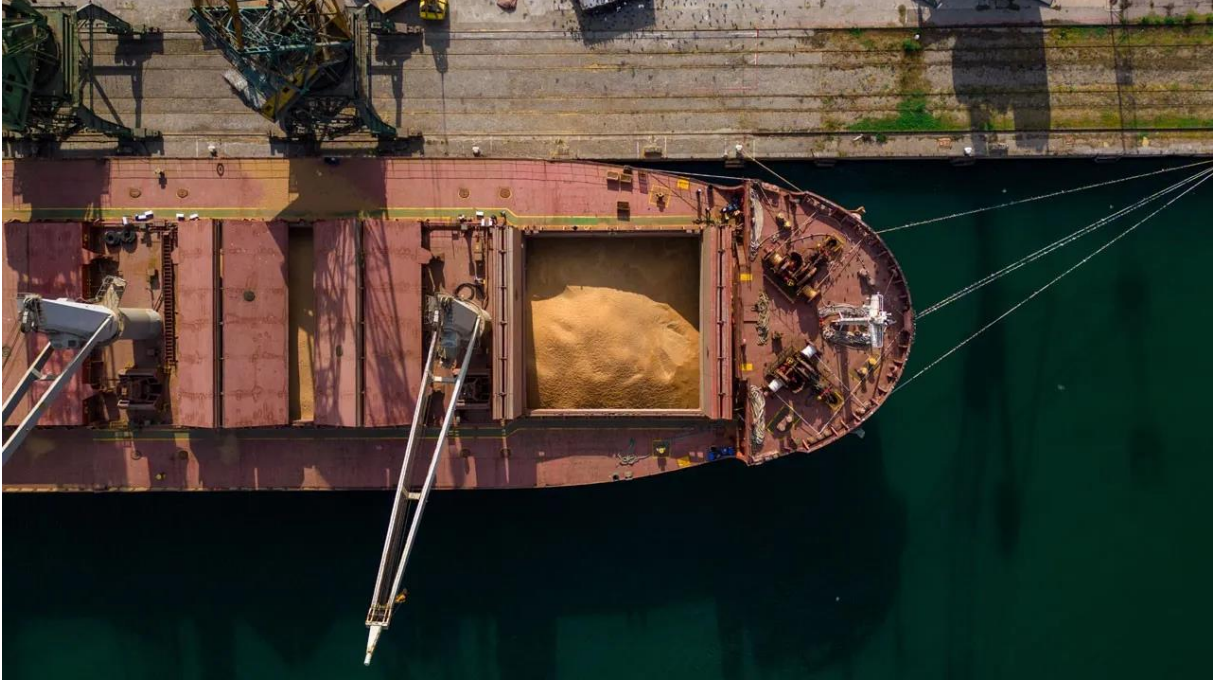
"2024'te ihtiyatlı olmakta fayda var"

Geçen yıl içinde gıda sanayi bakımından en önemli kazancın "tarımda planlı üretime geçiş" kararı olduğuna dikkat çeken Necdet Buzbaş, "2024 yılında uygulamaya konacak proje, gıda sanayi hammadde tedarikinde zamanında tedarik ve aşırı fiyat dalgalanmalarını önleyici kolaylıklar getirecek. Merkez Bankası'nın 2024 yıl sonu için tüketici fiyat endeksini yüzde 33 olarak öngörüyor.

Bu hedefleri yakalamak adına uyguladığı faiz artış oranlarının yaratabileceği muhtemel finansal kırılganlıklar yatırımları geciktirebilir. Öte yandan, yakın coğrafyadaki Rusya-Ukrayna savaşı ve İsrail'in Filistin'i işgal etme gayretleri gibi küresel olumsuzlukların oluşturduğu belirsizliklerin ekonomimiz üzerindeki muhtemel olumsuz etkileri tam kestirilemediğinden, 2024 yılı için yapılacak öngörülerin ihtiyatlı olmak kaydıyla geçerli olacağını belirtmekte fayda var" dedi.

Tahıl gemileri rota değiştiriyor

Kızıldeniz'de ticari gemileri hedef alan saldırılar, gıda fiyatlarına da tehdit oluşturmaya başladı.

Evrım KÜÇÜK

Kızıldeniz saldırıları nedeniyle Süveyş üzerinden yapılan buğday sevkiyatı ocak ayının ilk yarısında neredeyse %40 düştü. Özellikle Avrupa buğdayının yanında ABD'den soya fasulyesi ve Avustralya'dan yola çıkan kolza tohumu da güzergah değişimlerinden etkileniyor.

Yemen'deki İran destekli Husilerin son haftalarda ticari gemilere yönelik saldırıları birçok şirketin enerji ve tüketim malları sevkiyatlarında rota değişikliği yapmasına neden oldu. Sevkiyatlara ilişkin endişeler tahıllara da sıçradı. Kızıldeniz'de geçen hafta bir kuru yük gemisine yapılan saldırı nedeniyle başta buğday olmak üzere tahıl taşıyan kargo gemilerinin uzak rotalara dümen kıracağı uyarısı yapılıyor.

SÜVEYş'TE BUğDAY SEVKİYATI YARIM MİLYON TONA İNDİ

Kızıldeniz saldırıları nedeniyle Süveyş üzerinden yapılan buğday sevkiyatı düştü: Dünya Ticaret Örgütü'ne göre (DTÖ) Süveyş Kanalı üzerinden yapılan buğday sevkiyatları, Kızıldeniz ve Aden Körfezi'ndeki saldırılar nedeniyle ocak ayının ilk yarısında neredeyse yüzde 40 düşerek yarım milyon tona indi. Nakliye sektöründeki kaynaklar, tahıl kargolarında bazı sapmalar beklediklerini ancak çoğu geminin Avrupa ile Asya arasındaki en kısa nakliye rotası olan Süveyş Kanalı'ndan geçme riskini almaya devam edeceği düşüncesindeydi. Ancak DTÖ verileri Avrupa Birliği, Rusya ve Ukrayna'dan yola çıkan ve genellikle Süveyş Kanalı üzerinden giden buğday sevkiyatlarının önemli bir bölümünün alternatif rotalara kaydığını gösteriyor. Aralık

ayında söz konusu pazarlardan yola çıkan gemilerin yaklaşık yüzde 8'inin alternatif rotaları izlerken, bu oran ocak ayının ilk yarısında yaklaşık yüzde 42'ye yükseldi.

ÜMİT BURNU'NA YÖNLENDİREN TAHİL YÜKÜ İKİYE KATLANDI

Kpler Tarımsal Emtialar Baş Analisti Ishan Bhanu, ortalama bir ayda Süveyş Kanalı'ndan yaklaşık yedi milyon ton tahıl taşındığını ancak şu anda yüklerin yaklaşık yüzde 20'sinin Ümit Burnu çevresine yönlendirildiği tahmininde bulunuyor. Bu rakam on gün önce yüzde 10'a yakındı.

BUĞDAYIN YANINDA KOLZA VE SOYA DA ETKİLENİYOR

Son günlerde farklı güzergahlara yönelim artarken, özellikle Avrupa'nın buğdayının yanında ABD'den soya fasulyesi ve Avustralya'dan kolza tohumu da etkileniyor. Rota değişikliğinin, Fransa'nın Çin'e buğday ihracatına yönelik Aralık ayında başlayan satış programını etkilediği görülüyor. Geçen aydan bu yana Fransa'dan Çin'e giden 12 buğday kargosu arasında beşi Süveyş Kanalı ve Kızıldeniz üzerinden seyahat ederken, yedisi daha uzun rotayı izledi.

Fransa Avrupa Birliği'nin en büyük buğday ihracatçısı ve özellikle Fransa'nın Cezayir'de pazar payını kaybetmesiyle son sezonlarda Çin önemli bir ihracat destinasyon haline geldi.

GIDA FİYATLARI ARTIYOR

Güvenlik sorunları bazı gemilerin Kızıldeniz ve Süveyş Kanalı'ndan kaçınmasına neden oluyor ve bu da yolculukların daha uzun ve daha pahalı olmasına neden oluyor. S&P Global Commodity Insights'ın Yiyecek ve İçecek Fiyat Endeksi Aralık ayında aylık yüzde 0.4 artarak 115.8 ile Temmuz 2022'den bu yana en yüksek seviye olan 114 puana yükseldi. Güvenlik endişelerinin yanında anormal hava koşulları endişe yaratmaya devam ederken, Panama Kanalı'ndaki su seviyelerinin düşük kalması da gıda nakliyesi üzerinde zincirleme etki yaşanmasına neden oluyor. Kızıldeniz'deki duruma siyasi veya askeri bir çözüm mümkün olsa da, Panama Kanalı'nın yağmur mevsimi yeniden başlayana kadar birkaç ay daha sorunlu kalmasının muhtemel olduğu uyarısı yapılıyor.

Fransız Bakan Rusya'nın gerçek niyetini açıkladı... Tahıl savaşı

Fransa Dışişleri Bakanı Stephane Sejourne, Rusya'nın Ukrayna operasyonunun başarıya ulaşması halinde, Rusya'nın dünya tahıl ihracatının yüzde 30'unu kontrol edeceğini öne sürdü.

Fransa Dışişleri Bakanı Stephane Sejourne, **Rusya**'nın **Ukrayna** operasyonunun başarıya ulaşması halinde, Rusya'nın dünya **tahıl** ihracatının yüzde 30'unu kontrol edeceğini öne sürdü. Le Parisien gazetesine değerlendirmede bulunan Fransız Bakan, "Dünya buğday pazarının üçte biri Rusya'nın kontrolüne geçerse, dünya pazarlarında Fransız buğdayı tehdit altına girer" dedi. Rusya'nın zaferinin Fransa tarım sektörü için "trajedi" anlamına geleceği fikrini dile getiren Sejourne, bu durumda ülkede enflasyonun artacağını ve gıda alanında çok ciddi sorunların yaşanabileceğini öngördü.

Çatışmaların sonlandırılması için "Ukrayna'nın desteklenmesi gerektiğini" belirten Fransız Bakan, Ukrayna Devlet Başkanı Zelenski'nin kendi halkına "desteğin sürdüğü" yönünde mesaj vermesi için Kiev'e desteğin önemli olduğunu ifade etti.

Tarımsal girdi enflasyonu 50 aydır aralıksız yükseliyor

Tarımsal girdi fiyat endeksi (Tarım-GFE) yıllık yüzde 38,82, aylık yüzde 1,44 arttı. Tarım-GFE, aylık bazda Eylül 2019'dan bu yana aralıksız yükselişini sürdürüyor

Tarım-GFE Kasım'da aylık bazda yüzde 1,44 artarken, yıllık bazda yüzde 38,82 yükseldi.

Endekste, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 37,83 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 46,96 artış gerçekleşti.

Böylece tarımsal girdi enflasyonu aylık bazda Eylül 2019'dan bu yana 50 aydır aralıksız yükselişini sürdürüyor.

Ana gruplarda bir önceki aya göre, tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde yüzde 1,39, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde yüzde 1,70 artış gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre göre tarımda kullanılan mal ve

hizmet endeksinde yüzde 34,32, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde yüzde 72,48 artış gerçekleşti.

Aylık Tarım-GFE'ye göre 2 alt grup daha düşük, 9 alt grup daha yüksek değişim gösterdi.

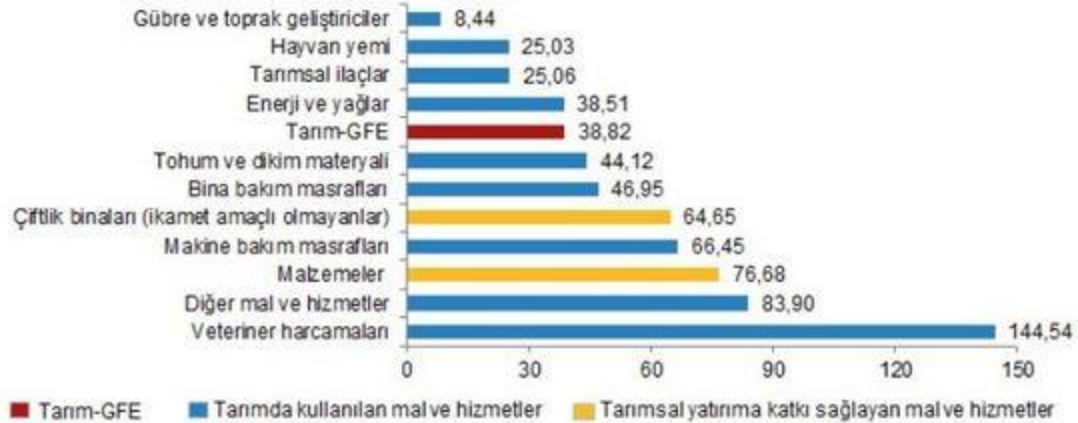
Alt gruplara göre Tarım-GFE aylık değişim oranı (%), Kasım 2023

Bir önceki aya göre azalış gösteren alt gruplar sırasıyla, yüzde 2,15 ile gübre ve toprak geliştiriciler ve yüzde 1,80 ile enerji ve yağlar oldu. Buna karşılık, aylık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla, yüzde 10,84 ile veteriner harcamaları ve yüzde 3,70 ile makine bakım masrafları oldu.

Yıllık Tarım-GFE'ye göre 4 alt grup daha düşük, 7 alt grup daha yüksek değişim gösterdi.

Alt gruplara göre Tarım-GFE yıllık değişim oranı (%), Kasım 2023

Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu alt gruplar yüzde 8,44 ile gübre ve toprak geliştiriciler ve yüzde 25,03 ile hayvan yemi oldu. Yıllık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla, yüzde 144,54 ile veteriner harcamaları ve yüzde 83,90 ile diğer mal ve hizmetler oldu.

Bankacılar hesapladı: Merkez Bankası'nın net rezervlerinde düşüş

Bankacıların hesaplamalarına göre, Türkiye Merkez Bankası (TCMB) net rezervleri geçen hafta 6 milyar dolara yakın düşüş gösterdi.

Reuters'ın hesaplamalarına başvurduğu dört bankacı 12 Ocak ile biten hafta 29.5 milyar dolar olarak açıklanan net rezervlerde 19 Ocak haftasında 5.7-6 milyar dolar bandında düşüş gerçekleştiğini hesapladı.

Hesaplamalara göre net rezerv yaklaşık 23.5 milyar dolar dolara gerilemiş olacak. TCMB net rezervleri üç haftada 10.5 milyar dolar gerilemişti. Bu düşüşle birlikte son bir ayda rezerv kaybı 16 milyar doları aşacak.

Bankacıların hesaplamalarına göre TCMB toplam rezervleri geçen hafta yaklaşık 1.5 milyar dolar azalışla 138 milyar dolara geriledi.

Resmi veri bu hafta perşembe günü saat 14.30'da açıklanacak.

İhracatın değeri “maliyetinden” arttı

Türkiye'nin 2023 ihracatı, salgın öncesi yıl olan 2019'a göre yüzde 41,7 büyüme kaydederken, ihracatın kilogram değerindeki artış yüzde 27,6 seviyesinde kaldı.

Yener KARADENİZ / İSTANBUL

İhracat 2023 yılında salgın öncesine göre yüzde 42 artarken, birim değerindeki artış yüzde 28'de kaldı. Birim değer 1,57 dolara çıkmasında ise katma değer değil maliyetlerin yükselmesi etkili oldu.

Türkiye'nin toplam ihracatı, 2023'te salgın öncesi yıl olan 2019'a göre yüzde 41,7 artışla 255,8 milyar dolara çıkarken kg başına ihracat değeri ise yüzde 27,6 gibi sınırlı bir artışla 1,23 dolardan 1,57 dolara yükseldi.

İhracatın birim değerinde sınırlı bir artış meydana gelirken ithalata konu ürün fiyatlarının gerisinde kalmaya da devam etti. 2019-2023 arasında ithalat birim değerindeki artış yüzde 31,5 olarak gerçekleşirken, ihracat değerindeki artış yüzde 16,7'de kaldı. Diğer bir ifadeyle salgın sonrasında ağırlıklı emtia ve enerji fiyatları ile işgücü maliyetlerindeki yükselişten kaynaklanan birim değer artışı, ihracat tarafında ithalatın yaklaşık yarısı düzeyinde kaldı. Yüksek altın ithalatı da makasın aleyhte açılmasında önemli bir rol oynadı.

Sektörlerin kilogram başına ihracat değerlerindeki değişim (\$)

Sektör	2022	2023	Değişim (%)
Mücevher	594,30	654,25	10,09
Savunma ve Havacılık Sanayii	57,07	64,88	13,68
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	14,13	15,13	7,08
Deri ve Deri Mamulleri	10,17	11,35	11,60
Gemi, Yat ve Hizmetleri	8,80	10,01	13,75
Otomotiv Endüstrisi	7,02	7,91	12,68
Tütün	6,55	7,67	17,10
Makine ve Aksamları	6,00	7,20	20,00
Fındık ve Mamulleri	5,58	6,57	17,74
İklimlendirme Sanayii	5,35	6,05	13,08
Elektrik ve Elektronik	4,80	5,10	6,25
Demir ve Demir Dışı Metaller	4,64	4,50	-3,11
Tekstil ve Hammaddeleri	4,52	4,10	-9,29
Zeytin ve Zeytinyağı	2,4	3,73	52,99
Kuru Meyve ve Mamulleri	3,15	3,33	5,71
Halı	3,26	3,15	-3,37
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	2,74	2,92	6,57
Süs Bitkileri ve Mamulleri	1,82	2,05	12,64
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	1,37	1,39	1,46
Meyve Sebze Mamulleri	1,11	1,23	10,81
Çelik	1,07	1,02	-4,67
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1,16	0,98	-15,52
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1,06	0,84	-20,75
Yaş Meyve ve Sebze	0,59	0,75	27,12
Madencilik Ürünleri	0,18	0,20	8,37
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	0,15	0,17	12,49

Değer sınırlı arttı, miktar sert daraldı

Tarım, sanayi ve madencilik olarak 3 ana sektör ve 26 alt kategoriden oluşan genel ihracat, Cumhuriyetin 100. yılının kutlandığı 2023'te ana pazarlarda meydana gelen daralmanın da etkisiyle zorlu bir dönem yaşadı. Yılın tamamında ihracat yüzde 0,6 gibi sınırlı bir artışla 255,8 milyar dolara yükselirken miktarda ise yüzde 9,6'lık daralma yaşandı. Tüm dünyada talebin kısıldığı ve katma değer ön plana çıktığı dönemde ihracat birim değeri ise yine sınırlı bir artış gösterdi. Söz konusu değer 2019'un yüzde 27, geçen yılın ise yüzde 9 üzerinde gerçekleşti. Ancak bu Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından açıklanan veriler ve bu rakamlara ihracatçı birlikleri kaydından muaf ihracat ile antrepo ve serbest bölgelerde gerçekleştirilen ihracat da dahil ediliyor.

Tarım ürünlerinin değeri %7 azaldı

Geçen yıl tarım, sanayi ve madencilik olarak 3 ana kategori bazında ise ihracatta en yüksek artış yüzde 20 ile sanayi sektöründe yaşandı. Sanayi sektöründe bir önceki yıl 1,81 dolar olan kg başına ihracat değeri 2,17 dolara yükseldi. Madencilik sektöründe kg başına ihracat değeri yüzde 11 artışla 0,18 dolardan 0,20 dolara yükselirken tarımda ise düşüş yaşandı. Söz konusu sektörde kg başına ihracat değeri yüzde 7 düşüşle 1,13 dolardan 1,05 dolara geriledi. İlgili veriler ihracat değerinde yaşanan artışı sanayi sektörünün sırtladığını gösteriyor.

Mücevher hariç değer 1,42 dolar

3 ana sektör 26 alt kategoriye bölünüyor. Söz konusu kategoriler incelendiğinde en yüksek ihracat değerine sahip olan sektörün geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da mücevherat sektörü olduğunu gösteriyor. Söz konusu kategoride kg başına ihracat değeri geçen yıla göre yüzde 10 artışla 654 dolara yükseldi. Geride kalan 10 yılda bu kategoride en yüksek değere 854 dolar ile 2016 yılında ulaşılmıştı. Salgın öncesi yıl olan 2019'da ise mücevherat sektöründe kg başına ihracat değeri 664 dolar idi. Öte yandan kamuoyuna açık verilere göre geçen yıl 1,44 dolar olan kg başına ihracat değeri, mücevherat sektörü hariç tutulduğunda ise 1,42 dolara geriliyor.

Savunma sanayinden tüm zamanların rekoru

İhracat değerinde mücevherat sektörünü savunma sanayii izledi. Kg başına ihracat değerini geçen yıla göre yüzde 13,68 artırarak 64,88 dolara çıkaran sektör söz konusu değer ile tarihinin de en yüksek kg başına ihracat rakamına ulaşmış oldu. Söz konusu kategoride kg başına ihracat değeri 2019'da 61,91 dolar ve geçen yıl da 57 dolar idi. Savunma sanayiinin ardından ise yine geçmiş yıllarda olduğu gibi hazır giyim sektörü geldi. En yüksek değerinde ihracat gerçekleştiren 3. sektör olan hazır giyim, kg başına ihracat değerinde de 3. sırada yer aldı. Geçen yıl ihracatta yüzde 9,2 daralan sektörde kg başına ihracat değeri 14,13 dolardan 15,13 dolara çıktı. Bu yüzde 7,08'lik artış anlamına geliyor. Kg başına ihracat değerinde hazır giyim sektörünü 11,35 dolar ile deri ve deri mamulleri, 10,01 dolar ile gemi ve yat, 7,91 dolar ile de otomotiv sektörü takip etti.

En düşük değer çimentoda

İhracat birim değeri en düşük sektör ise 0,17 dolar ile çimento oldu. Çimento her ne kadar kg başına ihracat değerinde en geride kalsa da artış oranında 26 sektör arasında 11. sırada yer aldı. Kg başına en düşük ihracat değerinde çimento sektörünü 0,20 dolar ile madencilik, 0,75 dolar ile yaş meyve sebze ve 0,84 dolar ile de hububat sektörü takip etti.

Kg başına değerde iki farklı rakam

İhracatın kg başına değeri, toplam ihracat değerinin toplam ihracat miktarına bölünmesi ile elde ediliyor. TİM verilerinde serbest bölgelerde gerçekleştirilen

ihracatın değerine ulaşılabiliyorken miktarına yönelik kamuoyuna açık bir bilgi yer almıyor. Bu da kg başına ihracat değerinde iki farklı rakamın oluşmasına yol açıyor. Serbest bölgeler hariç ihracatçı birliklerine kayıtlı verilere göre kg başına ihracat değeri 2023'te 1,48 dolar olarak gerçekleşti. Aynı verilere göre söz konusu değer 2019'da 1,13 dolar ve 2022'de de 1,36 dolar olarak gerçekleşmişti.

Kg ihracat değeri 20 sektörde arttı, 6'sında düştü

2023 ihracat verilerine göre ihracata konu 26 sektörden 20'sinin kg başına ihracat değerinde artış yaşanırken 6'sında ise düşüş görüldü. En yüksek oranlı artış zeytin ve zeytinyağı sektöründe yaşandı. Söz konusu sektörde kg başına ihracat değeri yüzde 52,99 artışla 2,4 dolardan 3,73 dolara ıktı. Onu yüzde 27,12'lik artış oranı ile yaş meyve sebze, yüzde 20'lik artış ile makine ve yüzde 17,74'lk artış oranı ile de fındık ve fındık mamulleri kategorisi izledi. 2023'te fındık ve fındık mamullerinin kg başına ihracat değeri 6,57 dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu değer geçen yıla göre artışı işaret etse de 2015'teki 11,77 doların oldukça gerisinde kaldı.

Deri sektörünü krk sırtladı

11,35 dolar ile kg başına ihracatta en yüksek 4. değere sahip olan deri sektöründe alt kategorilere bakıldığında krk kategorisinin önemli bir ihracat değerine sahip olduğu görülüyor. Söz konusu kategoride geçen yıl kg başına ihracat değeri 135 dolara yükseldi ve deri sektörünün de en yüksek ihracat değerine sahip 4. sektör olmasında önemli bir rol oynadı.

Memura büyükşehir tazminatı geliyor

İstanbul'a taşınan BDDK personeline 45 bin lira ödenmesi teklifi geri çekildikten sonra AKP memura 'refah payı' adı altında 'büyükşehir tazminatı' verilmesini tartışıyor.

HAYAT pahalılığının daha net hissedildiği büyükşehirlerde yaşayan memurlara 'büyükşehir tazminatı' ödenmesi gündeme geldi. Aralık ayında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) Ankara'dan İstanbul'a taşınan 400 personeli için 'hayat pahalılığı' tazminatı ödenmesi düşünülmüş ancak TBMM Genel Kurulu'nda iptal edilmişti. Memur-Sen ise 2023'te gerçekleşen toplu sözleşme sürecinde yüksek kiralardan dolayı büyükşehirlerde yaşayan memurlara 'büyükşehir tazminatı' ödenmesini talep etmişti. Kulis bilgilerine göre AKP, 30 büyükşehirde yaşayan kamu görevlilerine 'refah payı' adı altında 'büyükşehir tazminatı' verilmesini tartışıyor. Büyükşehirlerdeki yaşam koşullarının daha zor olduğu, bu nedenle kamu görevlisine ek tazminat verilmesi düşünülüyor. Ek tazminatın 30 büyükşehirde görev yapanlar için uygulanması planlanıyor. Ancak bu tazminatın ne zaman hayata geçirileceği ve miktarı henüz netlik kazanmadı. AKP'nin 30 Ocak günü açıklayacağı yerel seçim beyannamesinde bu konuya da değinilmesi bekleniyor.

50 BİN LİRAYA DAYANDI

Merkez Bankası'nın verilerine göre Kasım 2023'te, bir önceki yılın aynı ayına kiralarda İstanbul'da yüzde 69.2, Ankara'da yüzde 96.3, İzmir'de ise yüzde 76.9 oranında arttı. İstanbul'da 100 metrekare bir konutun ortalama fiyatı Kasım itibarıyla 4.4 milyon lirayı

23.01.2024

aşarken, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin eski Genel Sekreter Yardımcısı Buğra Gökçe, kasımda ortalama kiranın 17 bin 111 liraya ulaştığını belirtmişti. İstanbul Planlama Ajansı'nın hesaplamasına göre de 4 kişilik bir ailenin İstanbul'da yaşama maliyeti aralık ayında 49 bin 159 liraya ulaştı.

BDDK DA TALEP ETMİŞTİ

Aralık ayında İstanbul'a taşınan BDDK personeline 'hayat pahalılığı tazminatı' ödenmesi gündeme gelmişti. Torba kanun teklifine, İstanbul'a taşınan 400 BDDK personeli için ayda 45 bin liralık 'hayat pahalılığı' tazminatı verilmesine yönelik düzenleme eklenmiş ancak bu ödeme diğer kamu görevlilerinin tepkisine neden olmuştu. AKP milletvekilleri Orhan Erdem ve Necmettin Erkan'ın önergesi ile yapılan bu düzenleme, TBMM Genel Kurulu'nda yine AKP'lilerin oylarıyla iptal edilmişti. Böylelikle BDDK personeline ek ödeme yapılmasından vazgeçilmişti.

ESK, 600 bin ithal sığırı “sözleşme” ile satacak

Ali Ekber YILDIRIM

23 Ocak 2024 Salı

Tarım ve Orman Bakanlığı 2024 yılında 600 bin baş besilik sığır ithalatının planlandığını ve ithalatı Et ve Süt Kurumu'nun (ESK) yapacağını duyurmuştu. ESK ithal besilik sığırları aracısız ve sözleşme ile besicilere satacak.

Et ve Süt Kurumu 'İthal Besilik Sığır Satış Sözleşmesi'ni yayınladı. Sözleşmeye göre ESK'nın besicilere satışını yapacağı sığırlar, kastre edilmemiş, 15 aylıktan küçük (450 gün), ağırlıkları 161 kilogram ile 300 kilogram arasında olacak. Tarım ve Orman Bakanlığının izin verdiği, web sitesinde yayınlanan "Besilik Sığır İthalatı Uygulama Talimatında" belirtilen Avrupa Birliği veya Güney Amerika ülkelerinden ithal edilen etçi ve kombine ırkların saf veya melezi erkek besilik sığırların satış fiyatını ESK belirleyecek.

Belirlenecek satış bedeli içerisinde besicinin Tarım ve Orman Bakanlığı'na yatırması gereken kontrol belgesi ücreti ile hayvan başı ödenen döner sermaye ücreti yer almayacak. Besici bunları ayrıca ödeyecek. Sözleşmenin damga vergisi de besici tarafından ödenecek. Sorumluluk besiciye ait olacak.

Besilik sığırların teslimi nasıl olacak?

ESK ile besiciler arasında imzalanacak besilik sığır satışına ilişkin sözleşmenin hükümleri özetle şöyle:

- İthal besilik sığırlar, Türkiye'deki gümrük noktasında yapılacak tartımdan sonra besiciye teslim edilecek.
- Fiili ithalattan sonra ithal besilik sığırlar, besici tarafından karantina işletmesinde en az 21 gün süre ile karantinaya tabi tutulacak.

İTHAL BESİLİK SIĞIR SATIŞ SÖZLEŞMESİ

Sözleşmenin Tarafları
Bu sözleşme bir tarafı Et ve Sür Kanunu Genel Müdürlüğü (bundan sonra "Genel Müdürlük" olarak anılacaktır) ile diğer tarafı (bundan sonra "Besicisi" olarak anılacaktır) arasında aşağıda yazılı şartlarda imzalanmıştır.

Taraflara İlişkin Bilgiler

Genel Müdürlük

Adı :
E-posta adresi :
Telefon numarası :
Faks numarası :
E-posta adresi :

Besicisi

Soyadı/Ticaret unvanı :
Kimlik No :
E-posta adresi :
Telefon numarası :
Faks numarası :
E-posta adresi :
E-posta adresi :
E-posta adresi :

Ekli 2.1 ve 2.2 maddelerinde belirtilen şartlar geçerlidir.

Siğırlar en az 4 ay kesilemeyecek ve satılmayacak

- Besicisi, yapmış olduğı başvuru sırasında verdiğı taahhütname uyarınca, ithal edilen hayvanlar, ülkemiz gümrük kapısından girdiğı tarihten itibaren en az 4 ay süreyle beside tutulacak olup mücbir sebepler dışında kestirmeyecek, satmayacak ve bir başkasına devretmeyecek.
- Besicisi, hayvanları teslim aldıktan sonra işletmesine nakli esnasında hayvan sağlığı ve refahı için gerekli her türlü tedbiri almak, karantina süresince Tarım ve Orman Bakanlığı'nın belirlediğı sağlık ve teknik şartlarına uymakla mükellef olacak.
- Hayvanların besicisiye teslimine kadarki sorumluluk ESK'ya ait olup, teslimattan sonraki tüm aşamalarda ve karantina işletmesindeki sorumluluk besicisiye ait olacak.
- Karantina işletmesinde; hayvanların (menşei ülkeden kaynaklandığı tespit edilen bulaşıcı hastalıklar hariç) hastalanması, ölmesi, zayi olması, üçüncü şahıslara zarar vermesi, kaybolmasından ve karantina işletmesine kesilecek cezalardan besicisi sorumlu olacak.

İthalatla gelen hastalıklardan ESK sorumlu tutulacak

- Karantina süresinde (21 gün) İl-İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri tarafından alınan kan numunelerinin sonucu, veteriner sağlık sertifikasında bahsedilen menşei ülke kaynaklı hastalıklardan herhangi birinin ortaya çıkması sonucunda oluşacak zarardan ESK sorumlu olacak.

- Yapılacak işleme esas oluşturmak üzere, zararın ve sebeplerin tespitine ilişkin resmi rapor, test ve analiz sonuçları, besici tarafından yaptırılan her türlü giderler, zorunlu kesim olması durumunda besiciye yapılacak ödemeye ilişkin makbuz vb. tüm belgeler ESK'ya dilekçe ekinde gönderilecek ve ESK tarafından başvurular değerlendirilecek. 21 günlük Karantina süresi sonrasındaki başvurular kabul edilmeyecek.

- ESK, hayvanların teslim tarihini tedarikçilerin teslim programına göre besiciye teslimat öncesinde bildirecek, teslimatta besici veya vekili teslim yerinde hazır bulunacak.

- Besici gemi ile yapılacak sevkiyatlarda liman işletmelerinin özel taşıma araçlarına izin vermemesi durumunda, tahliye ve teslimatta aksama yaşanmaması amacıyla alınan/alınacak tüm tedbirlere uymak zorunda.

- Teslimatta; teslim ve tesellüm tutanağı (yediemin belgesi) ESK ve Besici/Vekili tarafından imza altına alınacak.

- Hayvan sağlığı ve refahının sağlanması ve/veya nakliye vasıtasının istiap haddinin aşılması gerekçeleriyle seçimi yapılan hayvanların nakliye vasıtalarına eksik yüklenmesi veya nakliye sırasındaki hayvan ölümü gibi zorunlu haller sebebiyle yapılan eksik teslimattan dolayı besici hak iddia edemeyecek.

Hayvan bedeli ithalat öncesi nakit alınacak

Besici, sözleşme bedelini, besilik sığırlar menşei ülkede yüklenmeye başlamadan önce, hayvan başı 300 kilogram üzerinden hesaplanarak Et ve Süt Kurumu hesaplarına nakit olarak yatıracak ve ödeme dekontunu ibraz edecek. Hayvan teslimatı sonrasında yapılacak hesaplama sonucunda, yatırması gereken tutar olması halinde besiciden tahsil edilecek, besici fazla yatırmış ise mahsuplaşma kapsamında parası iade edilecek.

Mahsuplaşma nasıl olacak?

ESK'ya teslim ve tesellüm belgesi, tartım fişi satış faturası ve uygunluk raporunun ulaşmasından sonra besicinin yatırmış olduğu ödeme tutarları ile satış fatura tutarı arasında fark oluşması halinde mahsuplaşma yapılarak varsa fazla alınan tutar iade edilir, eksik ödeme tutarı var ise besici tarafından ödenecek. Besiciye yapılacak iadeler TL cinsinden yapılacak.

Sözleşmenin feshi ve sonuçları

ESK ile besiciler arasında yapılacak sözleşmenin fesh edilmesinin şartları ise şöyle sıralanıyor: "Et ve Süt Kurumu tarafından; tedarikçi tarafından yeterli sayıda hayvan teslim edilmemesi ve/veya nakliyenin imkânsız hale gelmesi, doğal afetler,

olağanüstü hal uygulamaları kapsamında alınan tedbirler ve terör olayları, kanuni grev, genel salgın hastalık, Hükümet Kararları ve yasal düzenlemeler vb. sebeplerle ithalatın sınırlandırılması, durdurulması veya kaldırılması hallerinde sözleşme tek taraflı olarak feshedilebilir.

Bu hallerde besiciye her hangi bir mal teslimi yapılmışsa besiciden alınan sözleşme bedeli toplamından, yapılan teslimat miktarı bedeli düşüldükten sonra kalanı besiciye iade edilir.

Yukarıda belirtilen sebeplerin dışında besicinin; sözleşmede belirtilen miktardan kendi isteğiyle eksik hayvan teslim alması veya hiç hayvan almaması durumunda, teslim alınmayan hayvanların toplam bedelinin %6'sı herhangi bir ihtara gerek kalmaksızın ESK tarafından gelir kaydedilir.”

ESK sözleşmede değişiklikler yapabilecek

ESK'nın yayınladığı sözleşme örneğine göre, sözleşme imzalandıktan sonra, sözleşmede değişiklik yapılmaması esastır. Ancak, ESK tarafından gerekli görülmesi halinde; malın miktarı, teslim yeri, teslim zamanı, malın menşei değiştirilebilir. Bu hallerin dışında sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılamayacak ve ek sözleşme düzenlenemeyecek.

Besici, ESK'nın izni olmadan bu sözleşmeden kaynaklanan haklar, edim ve yükümlülüklerini üçüncü şahıslara devir ve temlik edemeyecek.

İthalatı ve dağıtımı sadece ESK yapacak

Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilileri, canlı hayvan ithalatında “birilerine para kazandırılıyor” iddiasına karşı hayvan ithalatının ve dağıtımının sadece ESK tarafından yapılacağını belirtiyor. Yetkililer, özel kişi ve şirketlere ithalat izni verilmediğini ve ilk kez Et ve Süt Kurumu'nun ithalatın tamamını kendisinin yapacağını ve dağıtımı yine aracısız yapacağını ifade ediyor.

Büyük besicilere göre bakanlık yanlış yolda

Türkiye 14 yıldan beri kesintisiz olarak canlı hayvan ve kırmızı et ithalatı yapıyor. Her bakan döneminde farklı yöntemlerle ithalat yapıldı. İlk olarak Et ve Balık Kurumu'nun (2013'te adı Et ve Süt Kurumu olarak değiştirildi) açtığı ihalelerle ithalat yapıldı. Sonra özel sektörüne izin verildi onlar ithalat yaptı. Et ve Süt Kurumu, Tarım işletmeleri genel Müdürlüğü (TİGEM), Tarım Kredi Kooperatifleri, Türkiye Kırmızı Et Üreticileri Birliği, tarım Kredi Kooperatifleri ve diğer örgütler ithalat yaptı. İşletmelerin kapasitesine göre ithalat izinleri verildi. Hem devletin hem özel sektörün ithalat yaptığı yöntemle ithalat yapıldı. İthalat hep tartışıldı. Her dönem ithalattan birilerinin beslendiği, para kazandığı iddia edildi.

Şimdi, ESK tek başına ithalat yapacak. İthal ettiği hayvanları aracısız ve sözleşme ile besicilere verecek. Buna da itiraz var. Özellikle binlerce hayvan besleyen büyük besiciler Et ve Süt Kurumu'nun kendi adlarına hayvan seçimi ve ithalatı yapmasının doğru olmadığını ve sektöre zarar vereceğini iddia ediyor.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Hayvancılık Meclisi Başkanı Mehmet Şahbaz hayvan ithalatında büyük işletmeler açısından ciddi yanlışlık yapıldığını söyledi. Telefonla görüştüğümüz Mehmet Şahbaz, 2 Ocak'ta SETBİR (Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği Derneği) Yönetim Kurulu olarak Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile yaptıkları görüşmede hayvancılığın sorunlarını tek tek anlattığını söyledi Şahbaz: "Cumhurbaşkanımıza anlattığım için size de açıkça söyleyebilirim ki yapılan iş yanlış. Ben üreticiyim, ticaret yapıyorum bu işe yıllarımı verdim. ESK benim adıma nasıl hayvan alabilir? Benim kadar pazarlık yapabilir mi? İndirim alabilir mi? Doğru hayvanı seçebilir mi? Şimdi tombaladan ne çıkarsa onu alacağız. Yapılan iş çok yanlış ve bunun zararını hepimiz çekeceğiz." dedi.

Kapasite raporları para ile satılıyor iddiası

Büyük işletmelerin hayvan ithalatının kısıtlandığını belirten Mehmet Şahbaz: "İşletme kapasitemizin yüzde 15'i kadar ithalat yaparken bu son karar ile yüzde 7'ye düşürüldü.. Yani 30 bin baş kapasitesi olan 2 bin 100 baş hayvan getirebilir. Bu kadar hayvanı yurt içinde bulamıyoruz. Ayrıca içerisi şap hastalığından kırılıyor. Çiftlikler zaten boş, bu kararla iyice boş kalacak. Bize çiftlikleri kapatın diyorlarsa bunu açıkça söylesinler biz de çiftlikleri kapatalım. Kapasite raporuna göre ithalat olunca çiftliği boş, hayvanı olmayan küçük besici elindeki kapasite raporunu, karneyi hayvan başına 10 bin liraya 15 bin liraya satıyor. Diyelim ki, 300 baş kapasitesi var. Bu adamın 60 hayvan alma hakkı var. Bu hakkını parayla satıyor. Oturduğu yerden 900 bin lira para kazanıyor. Bizde eksi 900 ile başlıyoruz. Bunları Cumhurbaşkanı yardımcımıza anlattım. Deniliyor ki alınan hayvanlar 4 ay satılamayacak. Bunu kim kontrol edecek? Kontrol edemezler. Kim gidecek çiftlikleri bu hayvanlar satıldı mı satılmadı mı diye kontrol edecek bugüne kadar hangisi kontrol edildi? Ayrıca küçük işletme hayvan teminini içeriden de yapabilir. Bir büyük firma bir iki pazara gitsin mal almaya fiyatlar anında yükselir. Bunları görmek lazım." diye konuştu.

Spekülatör değil, besiciyiz

"Ben parayı bankaya koysam bugün yüzde 45 - 46 faiz veriyorlar. Niye gidip b.kun içinde çalışıyoruz. Yıllardır buna emek verdik, çalışanlarımız var. Bırakamıyoruz" diyen Mehmet Şahbaz, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu işi bilmeyenler besiciyi spekülatör olmakla suçluyor. Kesime geldiği halde hayvanların kesilmediği iddia ediliyor. Bir hayvanın günlük yediği yem 100 lira. Bir ayda 3 bin lira eder. Yüzde 4'te faize gidiyor. Bu masrafa kim katlanır. Belli bir dönemden sonra hayvan yese de kilo almıyor sadece eti yağlanır. Besici fazladan beslediğinde zarar eder. Bu konularda Tarım ve Orman Bakanımızı yanlış bilgilendiriyorlar. "

Nobel iktisat ödülü, ekonomi yönetimi ve yabancı teknik direktörler!

Alaattin AKTAŞ

23 Ocak 2024 Salı

Başlığa bakıp fikir uçuşması yaşadığımı düşünüyorum olmanız kuvvetle muhtemel. Nobel iktisat ödülüyle ekonomi yönetimi arasında bir bağ kurmak nispeten daha kolaysa da, araya futboldaki yabancı teknik direktörlerin niye girdiğini anlamak pek öyle olmasa gerek. Haklısınız...

Nobel ödülleri fizik, kimya, edebiyat, barış ve fizyoloji veya tıp alanlarında veriliyor. Bu ödüllere 1968 yılında iktisat ödülü de eklendi.

İktisat dışındaki ödüllere söylenecek bir şey olamaz; ama iktisat ödülü bana nedense pek anlamlı görünmüyor. Bir kere iktisatta yapılacaklar üç aşağı beş yukarı bellidir zaten. Daha da önemlisi iktisatta teori bir yana, uygulama tümüyle siyasiydir. En muhteşem iktisat teorisini de keşfetseniz, onu uygulamaya yanaşacak siyasi irade yoksa ya da siyasi irade o doğruya veya çok klasik doğrulara karşılıysa (yakın zamanda bizde olduğu gibi) bu keşfin hiçbir önemi yoktur. Dolayısıyla iktisatta bilinenler derinlemesine analiz edilebilir, yapılan da budur; sonuçta yeni keşiflere yelken açmak, bunlar sayesinde bir ülkenin kaderini değiştirmek söz konusu değildir.

Peki bir ya da birkaç kişinin Nobel iktisat ödülüne layık görülmüş olsalar bile tek başlarına kayda değer bir ekonomik değişiklik gerçekleştiremeyecekleri ortadayken, gerçek böyleyken “**bilindik ve kabul görmüş ekonomik doğruları**” uygulaması için yurt dışından yönetici getirmenin anlamı nedir?

Ya da “**bilindik ve kabul görmüş futbolun taktiklerini**” uygulaması için yurt dışından teknik direktör getirmekteki amaç ne olabilir?

Yapılacaklar ekonomide de, futbolda da zaten bellidir ve gelenlerden yeni bir keşfe imza atmaları beklenmiyordur, zaten onların da böyle bir meziyetleri olamaz da beklenen başkadır.

Beklenen ne midir?

Merkez Bankası'nı ele alalım...

23 Eylül 2021'de faiz indirimine Merkez Bankası mı karar verdi?

Yalnızca ilk indirim de değil!

Faiz 23 Şubat 2023'e kadar aşama aşama aşağı çekilirken bunun kararını veren Merkez Bankası mıydı?

Peki ya 20 Aralık 2021 Pazartesi akşam saatlerinde ilan edilen ve Türkiye'ye yaklaşık 1 trilyon liraya patlayacak olan kur korumalı mevduat belasını yaratan Maliye Bakanlığı ya da Merkez Bankası mıydı, nihai kararı onlar mı vermişti?

Günümüze gelelim...

Maliye Bakanı ve Merkez Bankası Başkanının değişmesiyle yenilenen ekonomi vitrini mi yapıyor temel değişiklikleri? Ya da vitrini onlar değiştiriyorsa bile bu değişiklik için izin almadılar mı?

Faizi yüzde 8.5'te devralıp yedi toplantıda yüzde 42.5'e çıkararak ve perşembe günü de sekizinci toplantıda muhtemelen yüzde 45'e çıkaracak olan sahidenden de Para Politikası Kurulu mu, buna inanan var mı? "Nas ortada dururken", karar merciiindeki siyasetçi aynı siyasetçiyken nihai kararı verenler yeni gelen isimler olabilir mi?

Peki, eğer kararı siyasetçi veriyorsa niye vitrin değişikliğine gerek duyuldu ki?

Ama dikkat edelim, adı üstünde vitrin değişti yalnızca... Vitrin değişmeliydi ki müşteri gelsin; tezgahı değişmeliydi ki eski müşterisini de bu yenilenmiş mağazaya çekebilirdi.

Ama müşteri o mağazadaki ürünlere pek güvenmiyor hala. Tezgahı tanıyor tanımamasına da, ona olan güveni ürünlere de güvenmesini sağlayamıyor bir türlü. Onlar yalnızca tezgah; ne ürünün kalitesi arttı, ne ürüne verilen garantinin gerektiği gibi uygulanmasında sözleri geçiyor. Hem onlar mağazanın sahibi değiller ki, maaşlı elemanlar sonuçta. Bugün varlar, yarın yoklar! O mağazadan kimler geldi, kimler geçti, bu bilinmiyor mu?

Ama haklarını teslim etmek gerek; başlangıçta işlerine dört elle sarıldılar. Vitrin şahane olmasa da bayağı değişti. Tüm eski müşterilerine haber gönderdiler, bizzat aradılar, fedakarlık ederek dünyayı dolaştılar. Ne var ki o mağaza kötü bir ün salmıştı bir kere. Alışveriş yapan pek artmıyor, mağazaya para girmiyordu.

Kendi aralarında işlerinin ne kadar zor olduğunu konuşup dertleşiyorlardı. Vitrin yenilemekle ya da tezgahı değiştirmekle işlerin yoluna gireceği yoktu. Kim bilir,

belki yerlerine geldikleri elemanlara haksızlık yapılmıştı... Çünkü sorun temeldeydi...

Yabancı teknik direktörler

Konu nereden nereye atlıyor diye düşünebilirsiniz; ama aslında çok bağlantılı.

Ekonomi yönetiminin iki kilit noktasına; Maliye Bakanlığı ve Merkez Bankasına yurt dışı bağlantıları çok fazla olan isimleri getirdik. Futbol kulüplerimiz de zaman zaman yurt dışında saygınlığı çok fazla olan teknik adamları tercih ediyor.

Amaç aynı... Bu isimlerin yurt dışı bağlantılarından yararlanmak.

Gelecek kişiler hem deneyimleri ve bilgi birikimleri ile yurt içinde görev aldıkları kurumlarda bir ağırlık ve saygınlık sağlasın, hem de yurt dışı ile yürütülen ilişkilerde köprü görevi görsün.

Örneğin yabancı ve çok tanınmış bir teknik direktör niye tercih edilir? Takımdaki futbolcular üstünde bir ağırlığı olsun, ayrıca transferi söz konusu özellikle yabancı futbolcuların kulübü tercih etmesinde de avantaj sağlasın, bunun için.

Vitrini yenilenen mağazadaki değişiklikten temelde bir fark var, burada teknik direktör iyi bir para karşılığı bu görevi kabul eder, özellikle yabancı oyuncular da teknik direktöre güvenerek transfere yanaşıyorsa bile onlar da yüklü bir bedel karşılığında gelir.

İşini severek yapanlarla kerhen yapanlar ayrışır sonuçta. İyi para alıp gelirler ama burayı sıçrama tahtası gibi kullanmayı seçenler de olur, pek bir şey yapmayıp aldığı paranın tadını çıkaran da.

Ekonomi yönetiminin başına getirilen kişiler çok para kazanmaz, hatta hemen hemen tümü eski işlerine göre fedakarlıkla görevi kabul eder. Ama burada para değil, elde edilen güç ve unvan önemlidir. CV'ye eklenecek o önemli unvan.

Ve gün gelir kimi teknik direktör ve futbolcular takımdan ayrılmak için bahane yaratmaya, bulunduğu makamı sindiremeyen ve kendini o makama büyük görenler de "**arıza**" çıkarmaya başlar.

Merkez'de tehlikeli oyun

Şeref OĞUZ

23 Ocak 2024 Salı

Türkiye, günlerdir yeni bir tartışmaya kilitlendi; “Merkez Bankası Başkanı Hafize Gaye Erkan ve ailesi.” Sorun, guvernörün babasının, TCMB’yi kurumsallıktan durumsallığa çeviren icraatları, annesi, emzirdiği bebeği, işten eve yemek transferi, mobbing iddiaları ve benzeri magazinsel söylentiler...

Bunları, TV’lerin sabah dedikodu programlarında izliyor olsanız; “bürokrasi magazini” diye geçiştirebilirsiniz. Ancak bu seviyedeki tartışmaları, en ciddi haber kanallarında, en saygın ekonomistlerin tartışmalarında ve yabancıların bilgilendirme bültenlerinde görmek çok acı...

İTİBARSIZLAŞTIRMA SÜRECİ BAŞLADI

Görünen o ki guvernörü itibarsızlaştırmak için atağa geçilmiş... Bu orkestrayı kim yönetiyor bilinmez ama “50 trilyon dolar getirecek” türü akıldışı haberler yapan, TV röportajlarıyla ciddiyeti sulandıran, pusudaki düşük faiz çıkarıcıları, olağan şüpheliler... Kesin olan; guvernöre itibar suikastı olduğudur.

Hal böyle iken Hafize Gaye Erkan da bunların ekmeğın adeta yağ sürüyor ve kurumsallığa ters düşen icraatları ile “iftiraları” meşrulaştırıyor. Rahmetli Demirel; “Allah, yakışan iftiradan korusun” derdi. Tam da bu sözün güncel örneği gibi, babası, annesi, bebeğiyle tuhaf öyküler üremesine yol açıyor.

İKİ SORU İKİ CEVAP

Önceki başkanlar da benzer süreci yaşadılar mı?

Evet; misal Durmuş Yılmaz “dış güçlerin adamı” diye suçlandı zira hükümetin popülist adımlarına karşı çıkıyordu. Erdem Başçı; “zarf açılışına dahi gidiyor” diyerek gözden düşürülmeye çalışıldı. Son 5 yılda 5 guvernörü yerinden eden bu çete, Naci Ağbal’ı da vatana ihanet suçlamasıyla azlettirmişti.

CB, Erkan’ı görevden alır mı?

Almaz, alamaz. Zira kasada para kalmadı ve yabancidan kaynak dileniyoruz. Tam da bu süreçte Merkez Bankası'nın başına değil yardımcısı Cevdet Akçay'ı, Keynes'i dahi getirsen, yabancı bunu "yeni bir Naci Ağbal sendromu" diye algılayacaktır. Seçim sonrası eğer U dönüşü olmayacaksa, Gaye Erkan ile devam edilecektir ki ülke için hayırlı olanı da budur.

not

YABANCININ "U DÖNÜŞÜ" ENDIŞESİNİ GÜÇLENDİRİYORUZ

Biz içeride iç politikaya her kutsalı feda ediyoruz ya... Bunu yabancılar da izliyor. Misal ülkenin başına heterodoks faciasını yıkan Nebati'nin "ben bilim insanıyım, faiz artmamalıydı" gibi söylemlerini ciddiye almamız, kaynak için kapısını aşındırdığımız yabancıların dikkatini çekiyor.

Merkez Bankası Başkanı, bebeğine baksın diye ebeveynini bankaya çağırdığı için azledileceğini iddia etmek, yabancıların "mizah anlayışını" aşan bir olgudur. Gaye Erkan'ın tüm para arayış turlarında ona soruların "raf ömrünüz ne kadar?" olması, bir U dönüşü endişesinin ifadesidir.

İçeride Şimşek&Erkan ekibinin başarısızlığı için pusuya yatmış itibar suikast çetesinin söylemlerini çoğaltan sosyal medya, CDS puanlarımızın gerilemesini yavaşlatıyor. Dış kaynak arayışımızı sınırılıyor, olası fon akışlarında daha yüksek faiz anlamı taşıyor.

Kendi aramızda birbirimizi alaşağı etmek için dedikodu kazanı kaynatmak bir kabile ulus anlayışındaki eğlencesi olsa da bunu izleyen yabancıların bize keseceği faturayı da hesaba katsak iyi olur. Yoksa U dönüşü niyetimiz sahiden var ve onu artık saklayamaz noktalara mı geldik acaba?

Net rezervde yedi aydaki artış 25 milyar dolar

Naki BAKIR

23 Ocak 2024 Salı

Merkez Bankası'nın swaplar hariç net rezervinin 12 Ocak itibarıyla -37,3 milyar dolarla hala "ekside" olmakla birlikte, yönetim değişiminin yaşandığı Haziran 2023 başından bu yana net 25,1 milyar dolar büyüme kaydettiği belirlendi.

Merkez Bankası'nın IMF standardında hazırladığı "Uluslararası Rezervler ve Döviz Likiditesi" tablosuna göre, 26 Mayıs'ta -62,4 milyar dolar olan swap hariç net rezerv 12 Ocak itibarıyla -37,3 milyar dolara yükseldi.

Banka'nın, IMF'nin özel veri yayınlama standartlarına göre hazırladığı "Uluslararası Rezervler ve Döviz Likiditesi" verisine göre, 26 Mayıs'ta 98,5 milyar dolar olan yurt dışı ve içi yerleşiklerle yapılan yabancı para cinsinden işlemleri de kapsayan resmi rezerv varlıkları, yaklaşık yedi buçuk aylık dönemde net 41,3 milyar dolarlık artışla 12 Ocak itibarıyla 139,8 milyar dolara ulaştı.

Bunun yaklaşık 92 milyar dolarını SDR ve IMF rezerv pozisyonu da dahil döviz varlıkları, 47,8 milyar dolarını da altın varlıkları oluşturdu.

Yükümlülüklerde 16,2 milyar dolar artış

Aynı dönemde Banka'nın toplam yükümlülükleri ise net 16,2 milyar lira artarak 177,1 milyar liraya yükseldi. Bu kapsamda; kalan vadeye göre vadesi bir yıl içinde gelecek döviz kredileri, menkul kıymetler ve mevduat yükümlülüklerinin hacmi 2,9 milyar dolarlık artışla 50,5 milyar dolara çıktı.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca geri ödemesine garanti verilen kamu kesimi döviz kredilerinden bir yıl içinde

ödenecek anapara ve faiz tutarları ve benzeri kalemlerden oluşan "şarta bağlı yükümlülükler" de 553 milyon dolarlık bir artışla 50,4 milyar dolar oldu. Bunun da 43,3 milyar dolarını döviz, 7,1 milyar dolarını altın yükümlülükleri oluşturdu.

Bu dönemde brüt rezervler 41,3 milyar dolar artışla 139,8 milyar dolara çıkarken, toplam yükümlülükler de 16,2 milyar dolar artışla 177,1 milyar dolara ulaştı. 12 Ocak itibarıyla yükümlülüklerin 68,8 milyar dolarlık bölümünü oluşturan swaplar bu dönemde 12,7 milyar dolar arttı.

Swaplar da dahil net rezerv ise bu dönemde 37,8 milyar dolar artışla eksi 6,3 milyar dolardan 31,5 milyar dolara yükseldi.

68,8 milyar dolarlık swap

Toplam yükümlülüklerin en büyük bölümünü oluşturan “swap” işlemlerinin hacmi ise bu dönemde 12,7 milyar dolar büyüyerek 68,8 milyar dolara ulaştı.

Döviz forward ve future’ların toplam net pozisyonu, başka deyişle yerli para karşılığı geçici süreyle takas (swap) edilen dövizlerin stokunu oluşturan bu büyüklük 26 Mayıs’ta 53,5 milyar dolardı. Swaplar gibi rezerv varlıklar içinde yer almakla birlikte aynı zamanda Banka’nın yükümlülüğünü oluşturan Özel Çekme Hakkı (SDR) da 37 milyon dolar artışla 12 Ocak itibarıyla 7,4 milyar dolar oldu.

Merkez Bankası’nın swap işlemleri yoluyla elde edilen tutar da dahil en geniş tanımlı toplam rezerv varlıkları, swapların da içinde yer aldığı toplam yükümlülüklerinden düşüldüğünde 12 Ocak itibarıyla net rezervi 31,5 milyar dolar düzeyinde oluştu.

Uluslararası Rezervler ve Döviz Likiditesi” tablosuna göre yapılan hesaplama net rezervin 26 Mayıs 2023 itibarıyla eksi (-) 6,3 milyar dolar olduğunu gösteriyor. Buna göre o tarihten 12 Ocak’a kadar olan dönemde net rezervde kaydedilen artış 37,8 milyar dolar.

Merkez Bankası'nın Brüt, Net ve Swap Hariç Net Rezervi (Milyon \$)					
	Aralık 2023	2023		12 Ocak 2024	Mayıs'tan Bu yana Net Değ.
		26 Mayıs	Aralık		
TOPLAM REZERV VARLIKLAR	128.736	98.458	140.884	139.799	41.341
Döviz (SDR ve IMF Rez. Poz. Dahil)	82.890	56.519	92.730	91.989	35.470
Altın	45.846	41.929	48.164	47.810	5.871
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	-164.171	-160.902	-180.955	-177.128	18.226
Döviz kredisi, menkul kıymet, mevduat	-31.432	-47.527	-50.841	-50.474	2.947
Şarta bağlı yükümlülükler	-54.401	-48.864	-50.296	-50.417	553
Döviz	-45.226	-39.781	-43.078	-43.341	3.560
Altın	-9.175	-10.083	-7.218	-7.076	3.007
Swaplar	-71.005	-66.136	-72.409	-68.825	12.689
Yurt içi-dış türev işl. (Swap)	-67.762	-53.489	-69.353	-63.363	11.876
Döşer (Swap)	-3.243	-2.647	-3.056	-3.460	813
SDR	-7.233	-7.375	-7.409	-7.412	37
SWAP DAHİL NET REZERV	35.570	-6.308	32.338	31.496	37.804
SWAP HARIÇ NET REZERV	-35.435	-62.444	-40.071	-37.329	25.115

“Gerçek net rezerv”

Ancak “gerçek” net rezerv verisi için resmi rezerv varlıklar toplamından döviz kredileri, menkul kıymetler, mevduatlar ile yabancı para ve altın cinsinden tutulan zorunlu karşılıklar dahil şarta bağlı döviz yükümlülükleri ve SDR tahsisatının yanı sıra yerli para birimi cinsinden yapılan türev işlemlerin (swap) de düşülmesi gerekiyor.

Geçici süreler için yerli para ile takas edilen söz konusu ödünç tutarlar da düşüldükten sonra ise Merkez Bankası’nın 26 Mayıs’ta “eksi” (-) 62,4 milyar dolar olan gerçek net rezervinin 25,1 milyar dolarlık bir artışla 12 Ocak’ta eksi (-) 37,3 milyar dolara yükseldiği görülüyor.

Aynı veri seti, Merkez Bankası’nın 2023 yılını; swap dahil net rezervde 32,2 milyar dolar, swap hariç net rezervde ise eksi (-) 40,1 milyar dolarla kapadığını gösteriyor. Buna göre 2024’ün ilk iki iş haftasında swap dahil net rezerv 842 milyon dolar azalırken, swap hariç net rezerv 2,7 milyar dolar artış kaydetti.

Hesaplama farkı?

Merkez Bankası’nın istatistik veri tabanında “net rezerv” ve “swap hariç net rezerv” şeklinde hazır bir istatistiki veri yer almıyor. Banka’nın eski uygulamasında brüt rezervlerin yanı sıra net rezervler ve swap işlemlerinin bilançoya etkisi de şeffaf bir şekilde yer alırken, uzunca bir süredir bu verilere ulaşmak için çeşitli hesaplar yapmak gerekiyor.

“TCMB Analitik Bilanço”sunda TL cinsinden yer alan “Dış Varlıklar” kaleminden “Toplam Döviz Yükümlülükleri”nin düşülmesi ile bulunan tutarın ilgili tarihteki Merkez Bankası döviz kuruna bölünmesiyle “net rezerv” hesaplamak, yaygın bir yöntem. Ancak bu işlemde “Kamu ve Diğer Döviz Mevduatı” alt kaleminin hesaplama dahil edilip edilmemesi konusunda uzmanlar arasında görüş birliği bulunmuyor.

“Ödemeler Dengesi ve İlgili İstatistikleri” kapsamında ile IMF tarafından yürütülmekte olan Özel Veri Yayınlama Standartları (Special Data Dissemination Standards–SDDS) çalışması çerçevesinde hazırlanan ve Merkez Bankası’nın haftalık ve aylık bazda açıkladığı “Uluslararası Rezervler ve Döviz Likiditesi” tablosu ise döviz yükümlülüklerinin toplam hacmi ile swap dahil ve hariç net rezerv büyüklüklerine ilişkin en doğru sonucu veriyor.

Abdulkadir Selvi

Murat Kurum ile Ekrem İmamoğlu arasında kaç puan var

Murat Kurum'un belediye başkan adayı olarak açıklanmasından sonraki anketleri merak ediyordum.

Ekrem İmamoğlu ile Murat Kurum arasındaki kaç puan fark var sorusuna cevap arıyordum. Optimar'ın anketi tam da o sırada geldiği için paylaşmak istedim. Anket sonuçlarını paylaşacağım ancak iki noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum.

İKİ UYARI

- 1- Bu anket sadece İstanbul'da yapılmış bir anket değil. Türkiye genelini yansıtıyor.
- 2- Henüz seçim takviminin başındayız. Asıl kopuş seçim kampanyası hızlanınca mart ayının ortasında başlar. Ama bu yarışın 31 Mart günü sandıklar açılana kadar devam edeceğinden şüpheniz olmasın.

ANKETTE NELER VAR

Hilmi Daşdemir'in başkanı olduğu Optimar'ın 16-19 Ocak tarihleri arasında 2 bin 205 kişi üzerinde yaptığı anket sadece İstanbul seçimlerine ışık tutmuyor; CHP- DEM Parti işbirliğinden İYİ Parti'ye kadar birçok önemli veriyi içinde paylaşıyor.

İMAMOĞLU BAŞARILI MI

Optimar anketinde Ekrem İmamoğlu'nun görev yaptığı 5 yıl içinde belediyeçilik hizmetlerinde nasıl bir değişim yaşandığını sormuş. Bu bir anlamda İmamoğlu'nun karnesini oluşturuyor.

Ankete katılanların yüzde 33.7'si başarısız bir dönemdi yanıtını vermiş. Başarılı diyenlerin oranı yüzde 40.3 olurken, yüzde 26'lık bir kitle ise bir şey değişmedi demiş.

İMAMOĞLU'NA OY VERENLER

İmamoğlu'na oy veren CHP'lilerin yüzde 12.4'ü, İYİ Partililerin yüzde 9.6'sı, DEM Partililerin ise yüzde 8.3'ü belediye hizmetlerini başarısız buluyor. Gümbür gümbür bir

şekilde İmamoğlu başarılı diyen yok. Ekrem İmamoğlu'nun şapkayı önüne koyup düşünmesi lazım.

ÜLKE SİYASETİNİ ETKİLER Mİ?

Araştırmada İstanbul seçimlerinin ülke siyaseti üzerinde ne derece etkili olacağı sorulmuş.

Yüzde 33.3'lük bir kesim çok etkili olur görüşünde. Etkili diyenler yüzde 29 çıkıyor. İkisini topladığımızda ise yüzde 62.3'lük bir kesim ülke siyaseti üzerinde etkili olacağı görüşünde. Orta diyenler yüzde 26 çıkarken, etkisiz diyenlerin oranı yüzde 9.6 oranında kalıyor. Çok etkisiz yanıtını verenler ise yüzde 2.1'lik bir kesimi oluşturuyor.

Kamuoyundaki algı İstanbul seçimlerinin ülke siyaseti üzerinde etkili olacağı yönünde.

KURUM MU İMAMOĞLU MU

Şimdi geldik anketin en can alıcı sorusuna. Optimar, Murat Kurum mu, Ekrem İmamoğlu mu seçilmelidir diye sormuş.

Murat Kurum seçilmeli diyenlerin oranı yüzde 42.1, Ekrem İmamoğlu diyenlerin oranı yüzde 46.3 çıkıyor. Kararsızım diyenlerin oranı yüzde 5.7'yken hiçbiri diyenler yüzde 5.9'da kalıyor. Bu da seçimin bıçak sırtı olduğunu gösteriyor.

KRİTİK NOKTALAR

Bu sonuçlar birkaç noktayı göstermesi açısından önemli.

1-İstanbul seçmeni kararsız değil. Adaylar kazanmak için birbirinin seçmeninden oy almak ve kararsız olan ve hiçbiri diyen yüzde 11.6'lık seçmen grubunu kazanmak durumunda.

2-İstanbul seçmeni kararsız değil. Ekrem İmamoğlu ve Murat Kurum arasında ikiye bölünmüş durumda.

KİM SEÇİLECEK

Murat Kurum ve AK Parti açısından yıkılması gereken bir algı bu noktada karşımıza çıkıyor.

Kim seçilecek sorusuna ankete katılanların yüzde 41.7'si Murat Kurum derken, Ekrem İmamoğlu diyenlerin oranı yüzde 50.5 çıkıyor.

ALEVİ SÖYLEMİ

Ekrem İmamoğlu'nun CHP kurultayında, "Alevi lobisini yıktık" dediği iddia edilmişti. Optimar'ın anketinde bu sözü de sorulmuş. Ankete katılanların yüzde 8.4'ü nefret söylemi, yüzde 14.5'i ise aşağılayıcı olarak değerlendiriyor. Siyasi amaçlı diyenler yüzde 30.7 olurken, dışlayıcı bulanlar yüzde 10.3 çıkıyor ama yüzde 36.1'lik çoğunluk yanlılıkla söylenmiştir yanıtını veriyor.

İYİ PARTİ-DEM PARTİ FAKTÖRÜ

Ekrem İmamoğlu geçen seçimleri İYİ Parti ve HDP desteği ile kazanmıştı. Bu seçimde İYİ Parti desteğinden mahrum olacak. Optimar, Ekrem İmamoğlu'nun bu iki partiden birinin desteğiyle seçimi kazanıp kazanamayacağını sormuş.

Evet kazanır diyenlerin oranı yüzde 33.5 olurken, hayır kazanamaz diyenlerin oranı yüzde 61.7 çıkıyor.

DEM PARTİ-PKK BAĞLANTISI

DEM Parti'nin desteği Ekrem İmamoğlu açısından hayati derecede önemli. Ama DEM Parti'nin getireceği kadar götüreceği oylar da var. Ekrem İmamoğlu, milliyetçi, muhafazakâr ve Karadenizli oylarıyla kazandı. İYİ Parti şemsiyesi olmadan tek başına DEM Parti desteği ise bu kesimlerin uzaklaşmasına neden olabilir. Çünkü Türk halkının DEM Parti'nin PKK'nın siyasi kolu olduğu noktasında kuşkusu yok. Optimar'ın anketine katılanların yüzde 66.5'i DEM Parti'yi PKK'nın siyasi uzantısı olarak görürken hayır diyenlerin oranı yüzde 33.5'te kalıyor.

DEM PARTİ-CHP İTTİFAKI

DEM Parti ile CHP arasındaki açık ve şeffaf bir işbirliğine kamuoyu nasıl bakıyor? Optimar bunu da sormuş. Ankete katılanların yüzde 33.1'i olumlu bulurken olumsuz değerlendiriyor diyenlerin oranı yüzde 66.9 çıkıyor.

CHP'LİLER NASIL BAKIYOR?

Burada CHP seçmenine ayrı bir yer açmak gerekiyor. CHP seçmeninin yüzde 51.5'i DEM Parti'yi PKK'nın siyasi uzantısı olarak görüyor. CHP'lilerin yüzde 48.8'i DEM Parti ile işbirliğine olumsuz bakıyor.

CHP'YE OY VERİR MİSİNİZ

CHP'nin DEM Parti ile işbirliği yapmış olması sizin oy verme davranışınızı ne yönde etkiler diye sorulmuş.

Ankete katılanların yüzde 35'i hiçbir şekilde etkilemez, CHP'ye oy veririm demiş. CHP'ye oy veriyordum artık vermem diyenlerin oranı ise yüzde 50 çıkıyor. Bence Özgür Özel bu veriyi dikkate almalı. Yüzde 15'lik bir kesim ise zaten CHP'ye oy vermiyordum diyor.

Henüz seçim sürecinin başındayız ama güvenilir kamuoyu araştırma şirketi olan Optimar anketi üzerinden seçimlere ışık tutmak istedim.

İbrahim Kahveci

Şahlanış nidalarıyla gelen fakirlik

Sosyal medyada Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın son her yılı "Şahlanış yılı" olarak ilan edildiğini sıkça seyredebilirsiniz.

Benzer şekilde her yıl enflasyonun düşürüleceğini de izleyebilirsiniz. Ya da yine benzer şekilde fakirin-fukaranın enflasyona ezdirilmeyeceğini.

Aslında konuşmaları biraz geniş açıdan aldığınızda ortak özellik ortaya çıkıyor: **Türkiye uçuyor ama siz de biraz sabredin.**

Şahlanıyoruz, uçuyoruz, kıskananlar çatlasın, aha da uçmaya az kaldı. Hele şu dış ve iç mihraklar olmasaydı çoktan uçmuştuk. Bakın herkes tam bağımsız ve güçlü Türkiye'yi konuşuyor. Hatta konuşmakla kalmıyor kıskanıyorlar da... Zaten Batı ülkeleri açlık ve sefalet içinde, soğuktan donup ölüyorlar ama biz çok şükür çok iyiyiz. Hep bizim şahlanışımızı çekemeyenler yüzünden. Bizi bize bıraksalar var ya... Hemen şahlanıp uçacağız.

Vs vs vs...

Kısaca hikaye çok. Yıllarca adeta masal anlatılır gibi uyutulmuş bir toplum oluştu. Rakamlara bakmak, gerçekleri araştırmak çok fazla önem arz etmiyor artık. Fakirlik, yoksulluk vs de beş para etmiyor. Hatta evlatlarımızın geleceğini de uğruna feda edeceğimiz bir kurtuluş mücadelesindeyiz.

Ama kimse sormuyor ki, "Kardeşim biz bu fakirlik içinde kurtuluş mücadelesine destek verirken mesela saraylarda yaşayanlar ne yapıyor? Mesela özel hizmete 14 uçak olur mu?"

İtaat et.. Rahat et...

Motto bu..

23.01.2024

TÜİK tarafından açıklanan resmi enflasyon ile hissedilen enflasyon çok farklı. Hatta başka kurumların açıkladığı benzer fiyat artışları da oldukça farklı.

Ben özellikle TÜİK tarafından açıklanan ÜFE-GIDA endeksine bakıyorum. Çünkü orada gıda ürünlerinde devlet üretici fiyatları gerçek fiyat artışını daha net veriyor.

Hemen söyleyelim: Gıda fiyatları 2016 yıl ortalamasına göre 2023 yıl ortalaması 9,0 kat artış göstermiş.

Aslında ortalama dolar kuruna baktığımızda da benzer artış görüyoruz. Oysa SGK verilerine göre 2016 yılından 2023 yılına ortalama ücret artışı 7,5 kat artışta kalmış.

Bunu daha anlaşılır şekilde ifade edeyim: Çalışanlar 2023 yılının ilk 10 ayında aylık ortalama 18,800 lira brüt ücret almışlar. Oysa hem dolarda hem de gıda fiyatlarındaki artışa göre aylık ortalama ücretleri 22 bin 300 lira olmalıydı. Bu ne demek biliyor musunuz? Çalışanlar 2023 yılında yüzde 18,6 veya toplam 35 bin lira daha az maaş aldılar. Bu ise aylık 3500 lira daha az maaş demektir.

İşin bir de emekliler kısmı var. İşte orası tam bir felaket. 2016 yılına göre 2023 yılı ilk 10 ayında emekli maaşları sadece 5,4kat artışta kalmış. Bu demektir ki ortalama bir emekli maaşı 2016 yılına göre yarı yarıya düşmüştür.

İşin özeti basit.

Vatan Millet edebiyatı ile Millet fakirleşirken yönetenlerin sarayları-uçakları vs "itibardan tasarruf olmaz" denilerek sürmektedir.

Millet fakirleştikçe edebiyat güçleniyor ve ne hikmetse yöneticiler bu sıkıntıların hiçbirini çekmiyor.

Sadece Mehmet Şimşek kağıtların iki yüzünü kullanmaya devam ediyor... O kadar.